

KLASA 5

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII

Lądy i oceany na Ziemi

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych, wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny na trasie pierwszych wypraw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie określa położenie kontynentów i oceanów względem półkul Ziemi wskazuje kontynenty i oceany na trasach wypraw geograficznych K. Kolumba, V. da Gamy i F. Magellana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje siatkę geograficzną i kartograficzną porównuje południki i równoleżniki omawia przyczyny i znaczenie wielkich wypraw geograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje siatkę geograficzną i kartograficzną porównuje południki i równoleżniki omawia skutki wielkich odkryć geograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym potrafi określić położenie wybranego punktu na Ziemi względem charakterystycznych równoleżników i południka 0° omawia przebieg wypraw wybranych podróżników

Mapa Polski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy, potrafi wykorzystać skalę w obliczeniu odległości</i> • wymienia elementy mapy, czyta treść mapy, odczytuje informacje z użyciem legendy • rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski • wymienia różne rodzaje map 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia rodzaje skali • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej • wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • rysuje podziałkę liniową • oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej • wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim • wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych • przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową • oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się planem miasta w terenie • podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści • analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski • projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta

**Krajobrazy Polski (wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko-
-Częstochowska), nizinny (Nizina Mazowiecka), pojezierny (Pojezierze Mazurskie),
nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), wielkemiejski (Warszawa), miejsko-przemysłowy
(Wyżyna Śląska), rolniczy (Wyżyna Lubelska))**

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski; • przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym • określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski • wskazuje na mapie krainy geograficzne w Polsce (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Śląska, Tatry) • rozpoznaje na filmach i ilustracjach krajobrazy w Polsce • wymienia gatunki roślin i zwierząt występujące w danym krajobrazie • wskazuje na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce • opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu • charakteryzuje warunki klimatyczne w poszczególnych pasach krajobrazowych • omawia najważniejsze walory przyrodnicze i kulturowe Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pasami krajobrazowymi • wyjaśnia znaczenie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego omawia przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podstawowe zależności między elementami krajobrazów • dokonuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy pod względem jego piękna oraz ładu przestrzennego

	<p>obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między krajobrazem naturalnym i antropogenicznym, charakteryzuje krajobraz wielkomięjski 			
--	--	--	--	--

Krajobrazy świata (wilgotnego lasu równikowego i lasu strefy umiarkowanej, sawanny i stepu, pustyni gorącej i lodowej, tajgi i tundry, śródziemnomorski, wysokogórski)

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i omawia strefy klimatyczne świata • wskazuje na mapie i omawia strefy krajobrazowe na świecie • wyjaśnia znaczenie terminu <i>klimat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje zawarte na klimogramach • przedstawia główne cechy krajobrazów świata • rozpoznaje krajobrazy świata na filmach i ilustracjach • rozpoznaje na filmach i ilustracjach różne gatunki zwierząt i roślin występujące 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice różnych stref krajobrazowych na świecie • wskazuje na zależność między życiem mieszkańców a warunkami przyrodniczymi występującymi w różnych strefach krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje klimatogramy w różnych strefach krajobrazowych • wykazuje zależność pomiędzy klimatem a strefą krajobrazową, prezentuje niektóre przykłady budownictwa, sposobów gospodarowania, głównych zajęć mieszkańców poznawanych obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje współzależność między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka • wykazuje związek między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów

	w różnych strefach krajobrazowych			
--	--------------------------------------	--	--	--

